
SNI és BTMN tanulók továbbtanulása, részvétele a középfokú szakképzésben

Varga Júlia

KRTK KTI

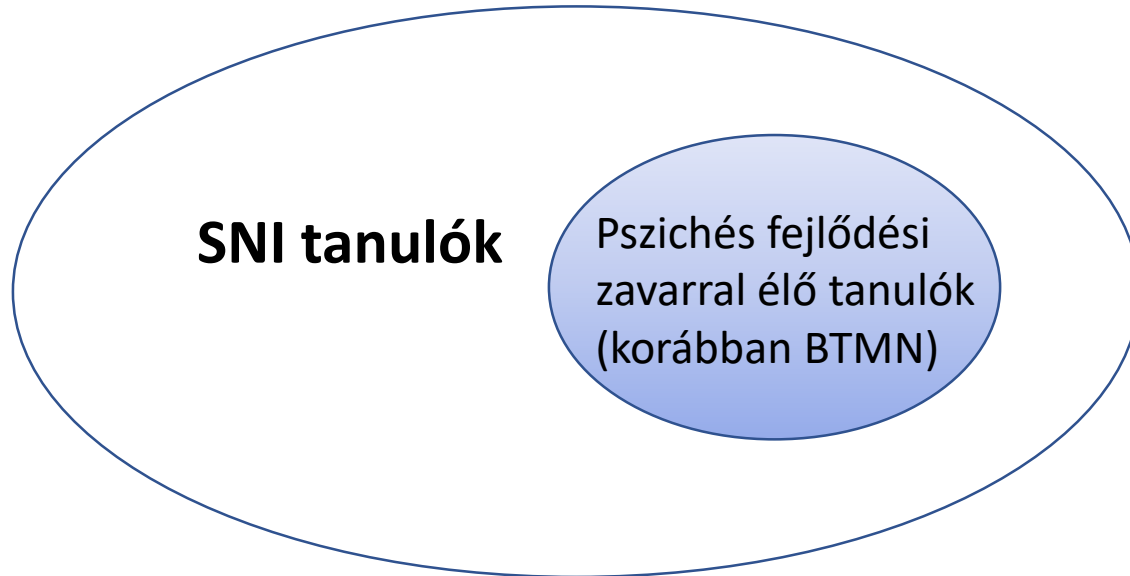
„Esélyek és kihívások – SNI és BTMN tanulók a szakképzésben” az MPT Diszlexiás Gyermekek Fejlesztéséért Szakosztálya konferenciája

2023. április 21.

Miről fogok beszélni?

- 2010 óta hogyan változott az SNI és a pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya iskolatípusonként, évfolyamonként, fenntartók szerint?
- Hogyan változott a középfokú szakképzésben az integráltan és nem integráltan tanuló tanulók aránya?

- Sajátos nevelési igényű az a tanuló (SNI), aki mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, autizmus-spektrumzavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzd (2011. évi CX. Törvény a nemzeti köznevelésről 4.§ 23.).

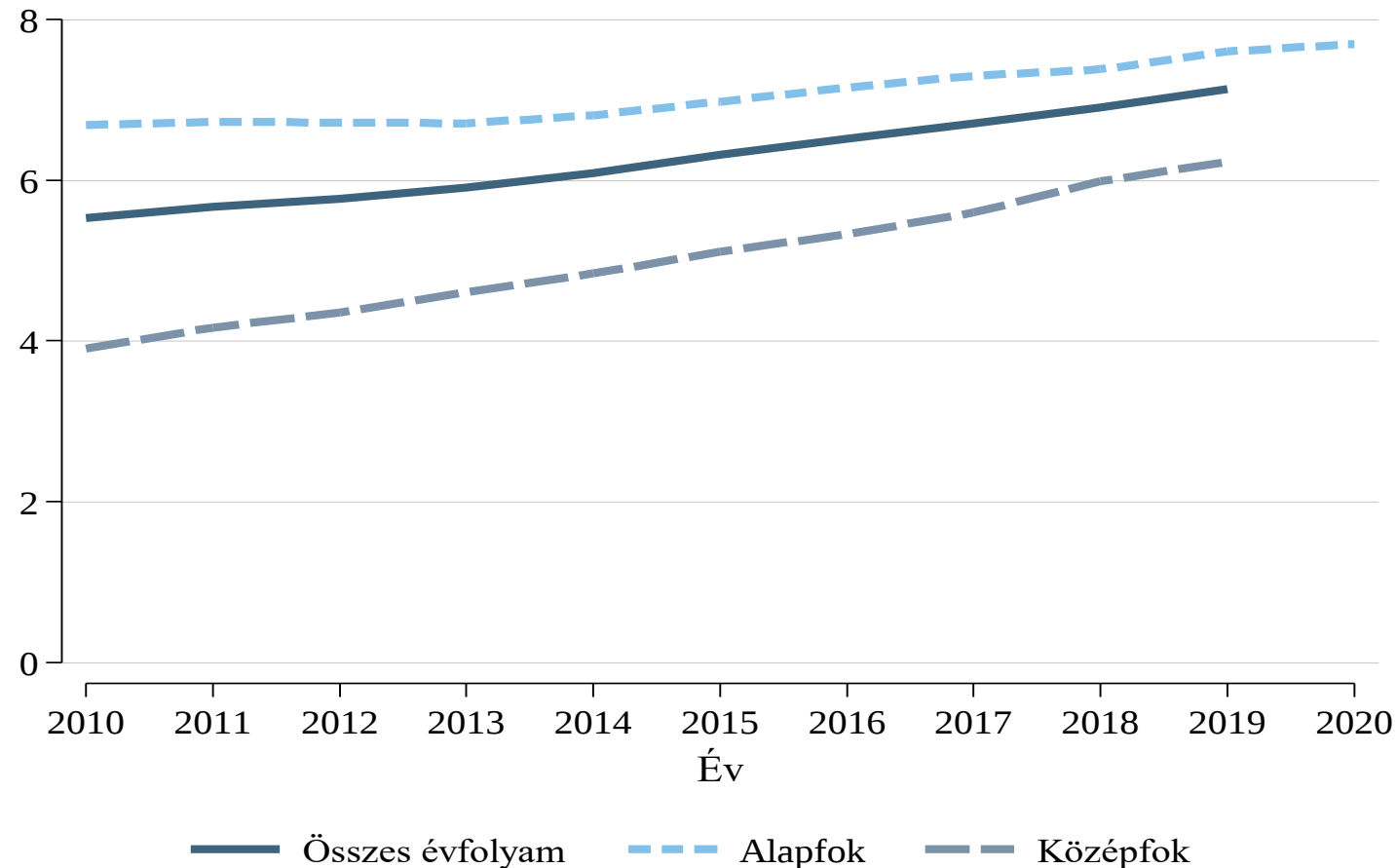

- A statisztikai adatgyűjtésben: pszichés fejlődési zavarral élő tanuló (2012-ig beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, BTMN), a súlyos tanulási zavarral élő (diszlexiás, diszgrafiás vagy diszkalkuliás tanuló), a súlyos fejlődési zavarral és a súlyos magatartási zavarral élők.
- A hivatalos statisztika egy tanulót csak egyszer rögzít, a legsúlyosabb tünet alapján. Vagyis a pszichés fejlődési zavarral élő tanulók arányának alsó becslését mutatom be. A valós arányok ennél feltehetően nagyobbak.

A középfokú szakképzésre vonatkozó adatok

- 2019-ig tudtuk követni
- 2020 júniusában a szakképző intézmények kikerültek a KIR-ből és a már a SZIR-ben vannak nyilvántartva, más azonosítókat kaptak az OH statisztikában, és nehezen visszakövethetők az intézmények

Az SNI tanulók aránya, % (2010-2020)

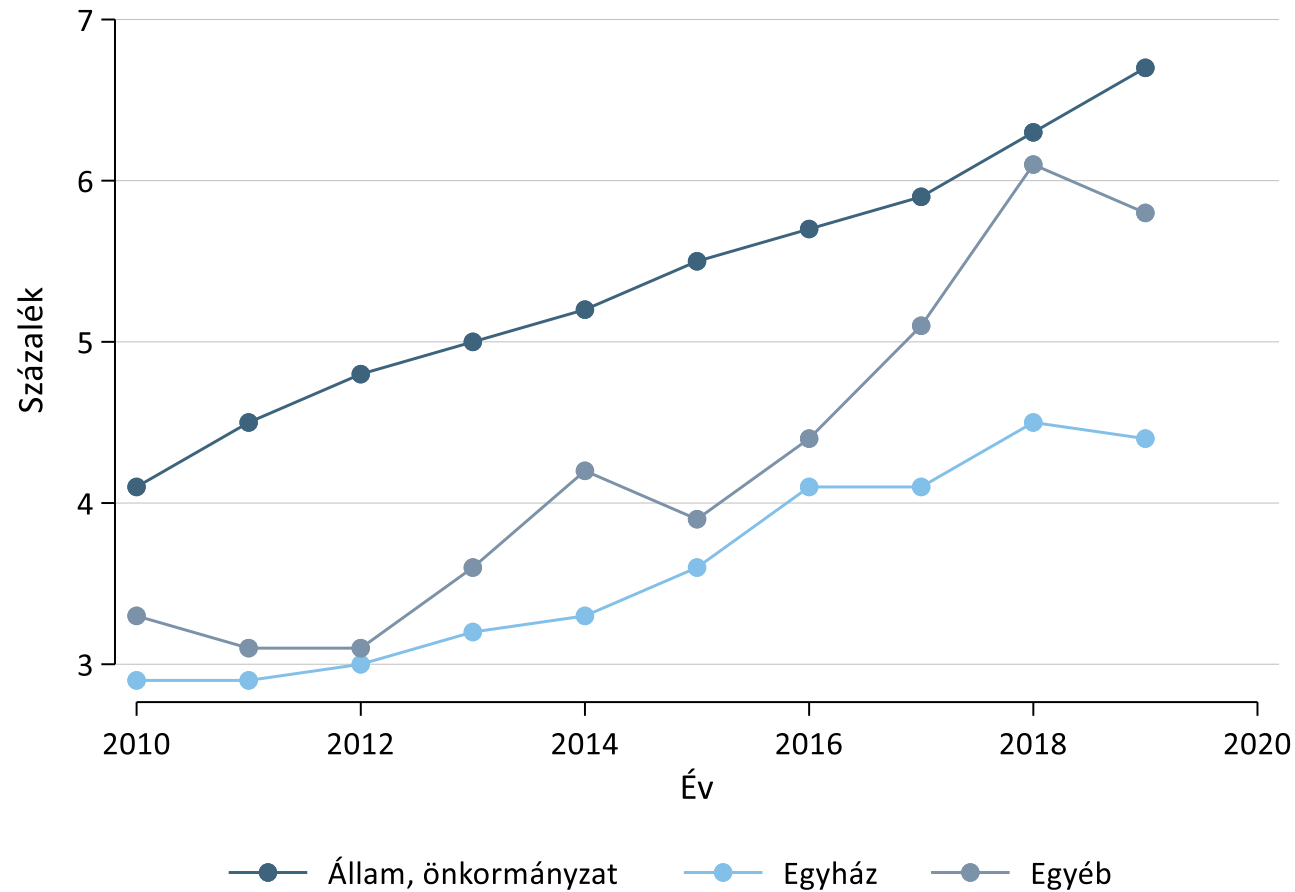
2010 és 2019 (2020) között
nőtt az SNI tanulók aránya.

Az alapfokú képzésen (1–8.
évfolyam) tanulók körében
6,7 %-ról 7,7 %-ra.

A középfokú oktatásban 3,9
%-ról 6,2 százalékra (nőtt az
SNI tanulók középfokú
oktatási részvétele).

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.5. indikátor adatai alapján

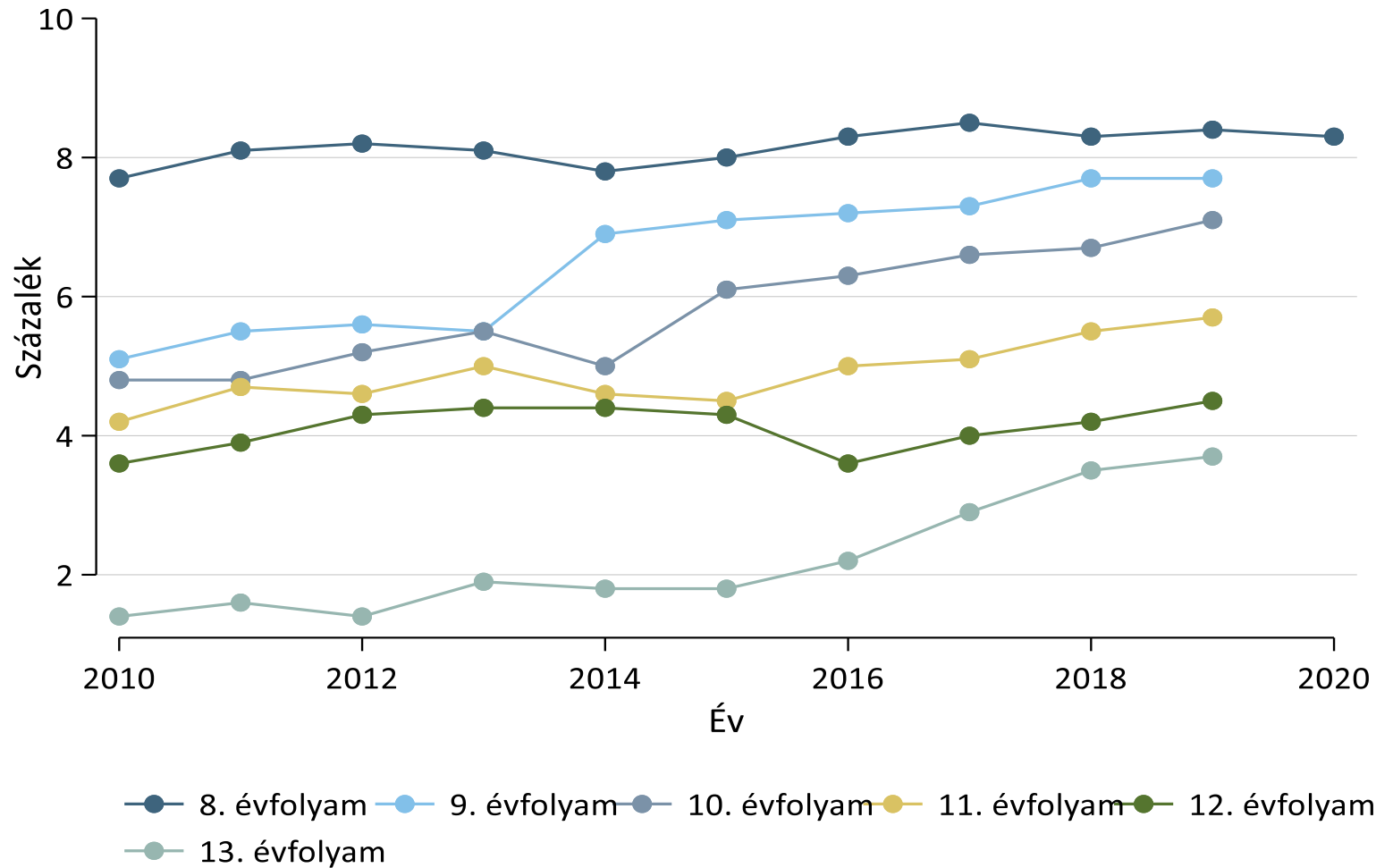
Az SNI tanulók aránya (%) a középfokú oktatásban fenntartó szerint, (2010-2019)

Az állami intézményekben tanulnak a legnagyobb arányban SNI tanulók.

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.5. indikátor adatai alapján

Az SNI tanulók aránya évfolyamonként, % (2010-2020)

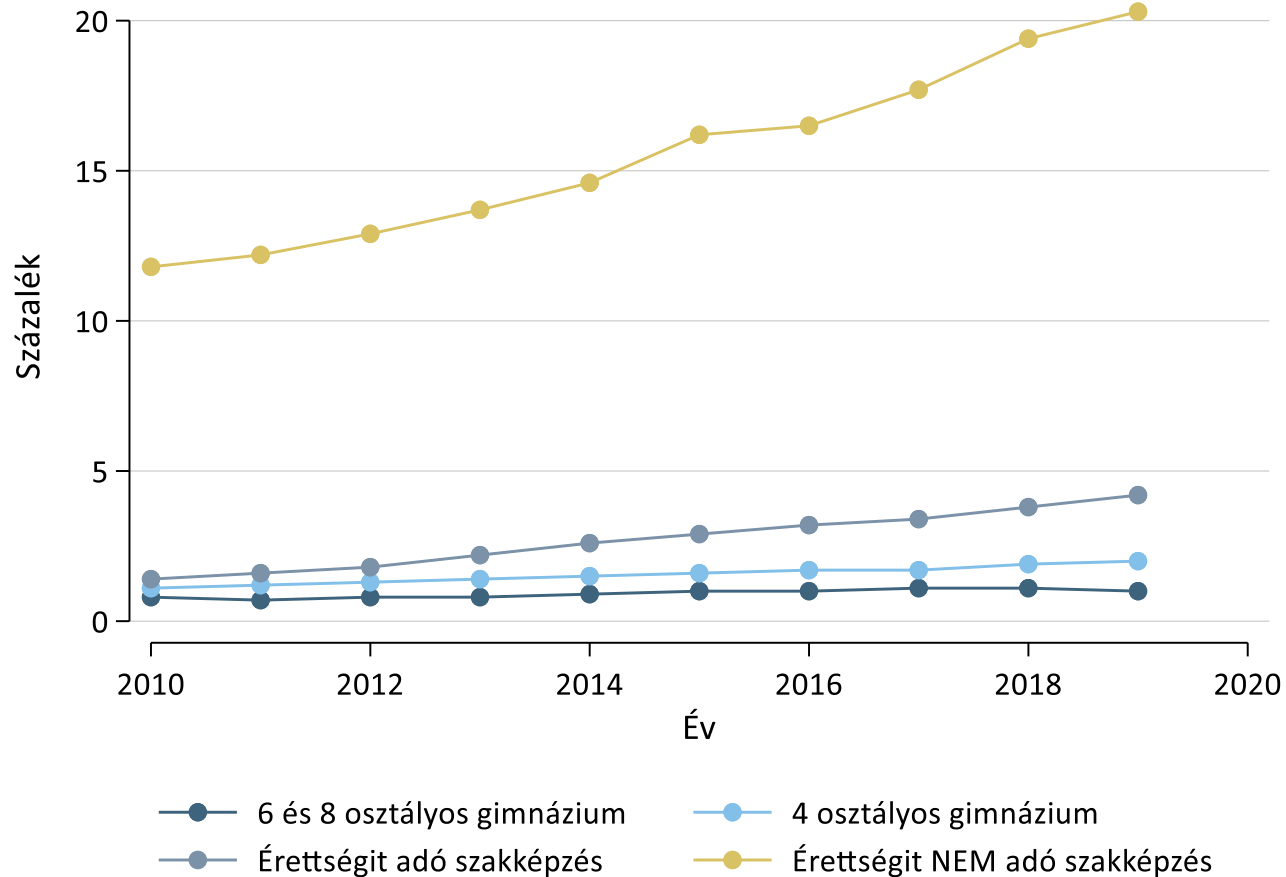
Minél magasabb évfolyamom mérjük, annál kisebb az SNI tanulók aránya.

Ennek oka a lemorzsolódás miatt, és az iskolatípusok közötti továbbtanulási arányok különbsége.

Az magasabb évfolyamokon az idő előre haladtával egyre nagyobb arányokat lehet látni.

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.5. indikátor adatai alapján

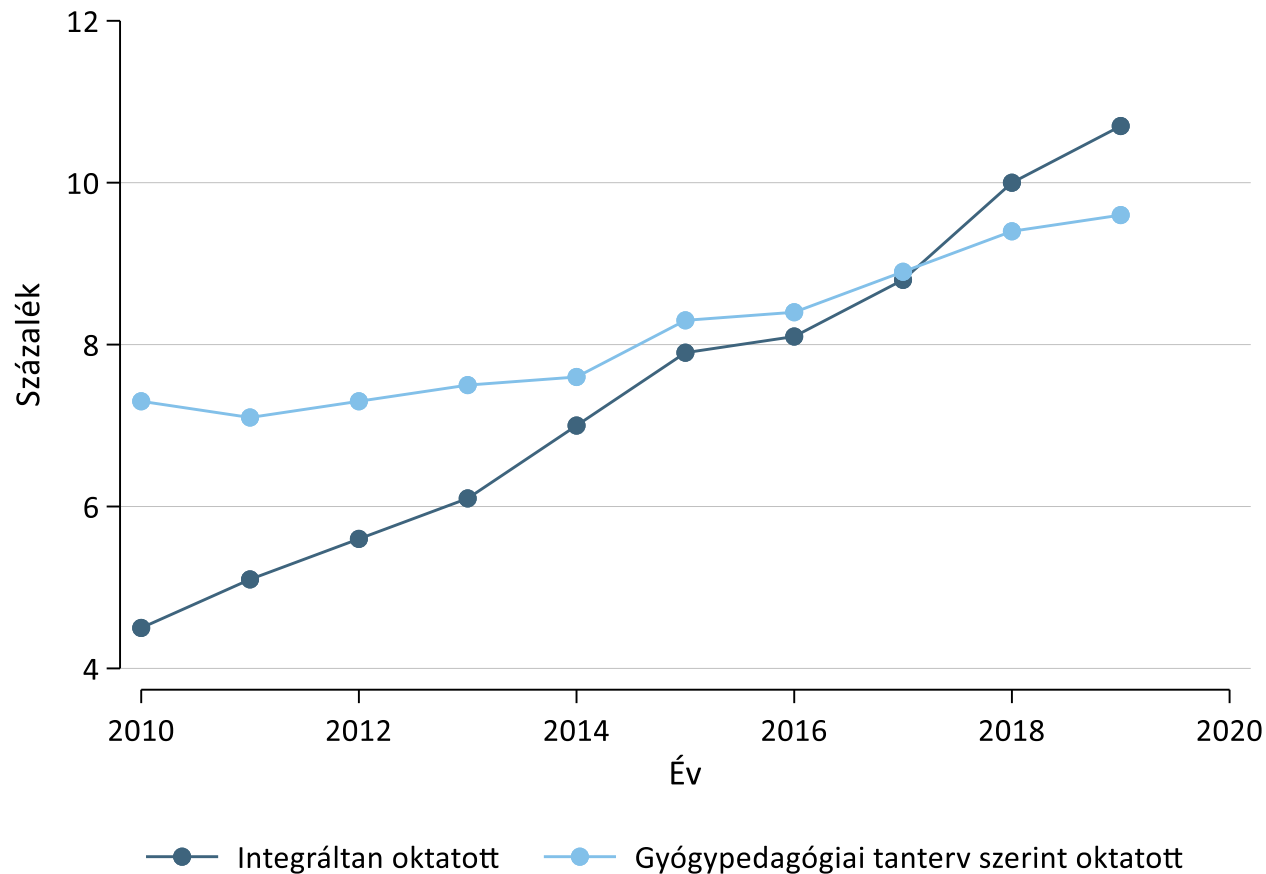
Az SNI tanulók aránya programtípusok szerint a középfokú oktatásban iskolatípusonként % (2010-2019)

2010-2019 között nőtt az SNI tanulók aránya a középfokú iskolatípusokban.

Az SNI tanulók közül az általános iskola után továbbtanulók zöme az érettségit nem adó szakképzésben tanul.

Az érettségit NEM adó képzésben az integráltan és a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI tanulók aránya, (%) (2010-2019)

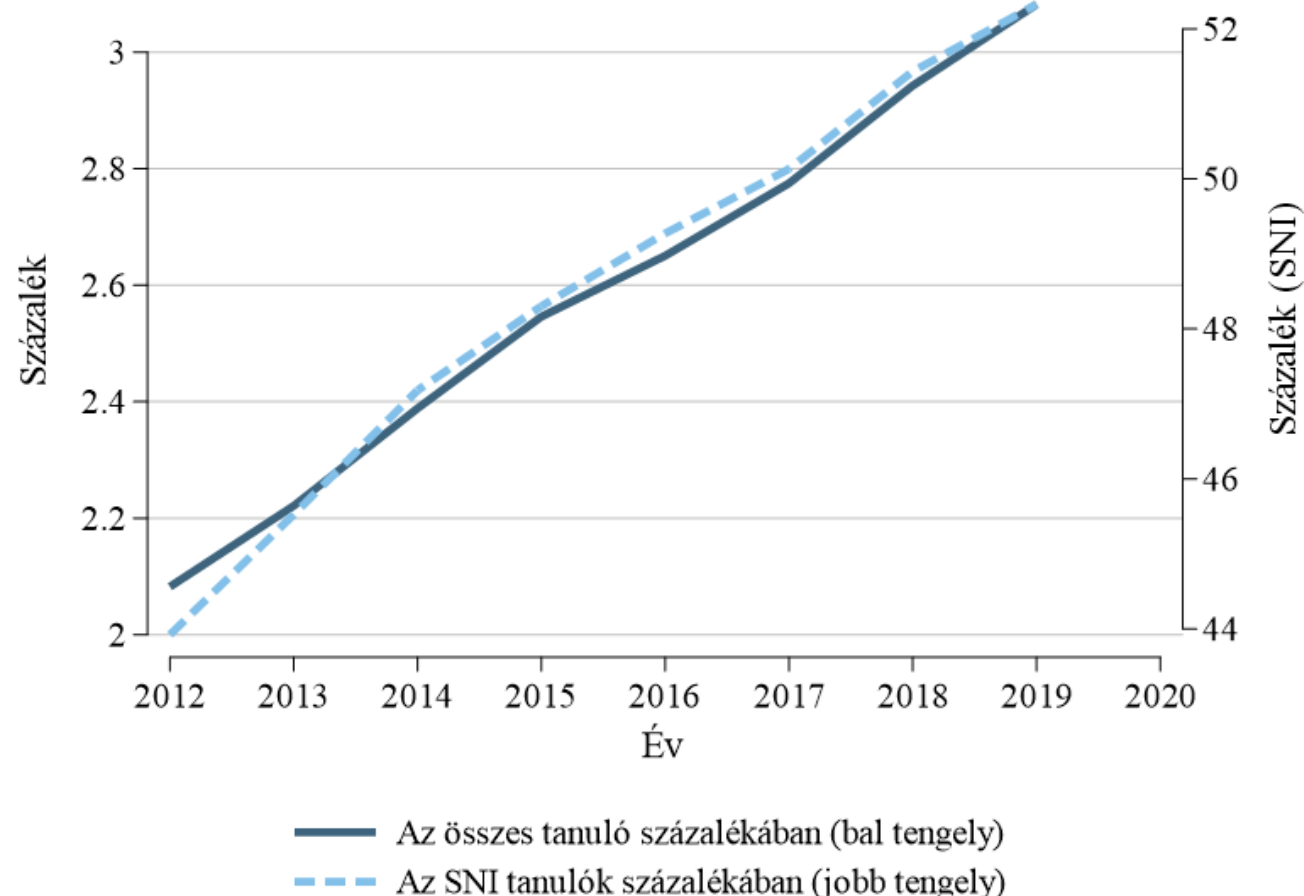

Az érettségit nem adó szakképzésben nőtt az integráltan oktatott SNI tanulók aránya.

Az egyéb középfokú iskolatípusokban gyakorlatilag csak integrált oktatás van.

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, indikátor C3.16.adatai alapján

A pszichés fejlődési zavarral élő tanulók százalékaránya (2012-2019)

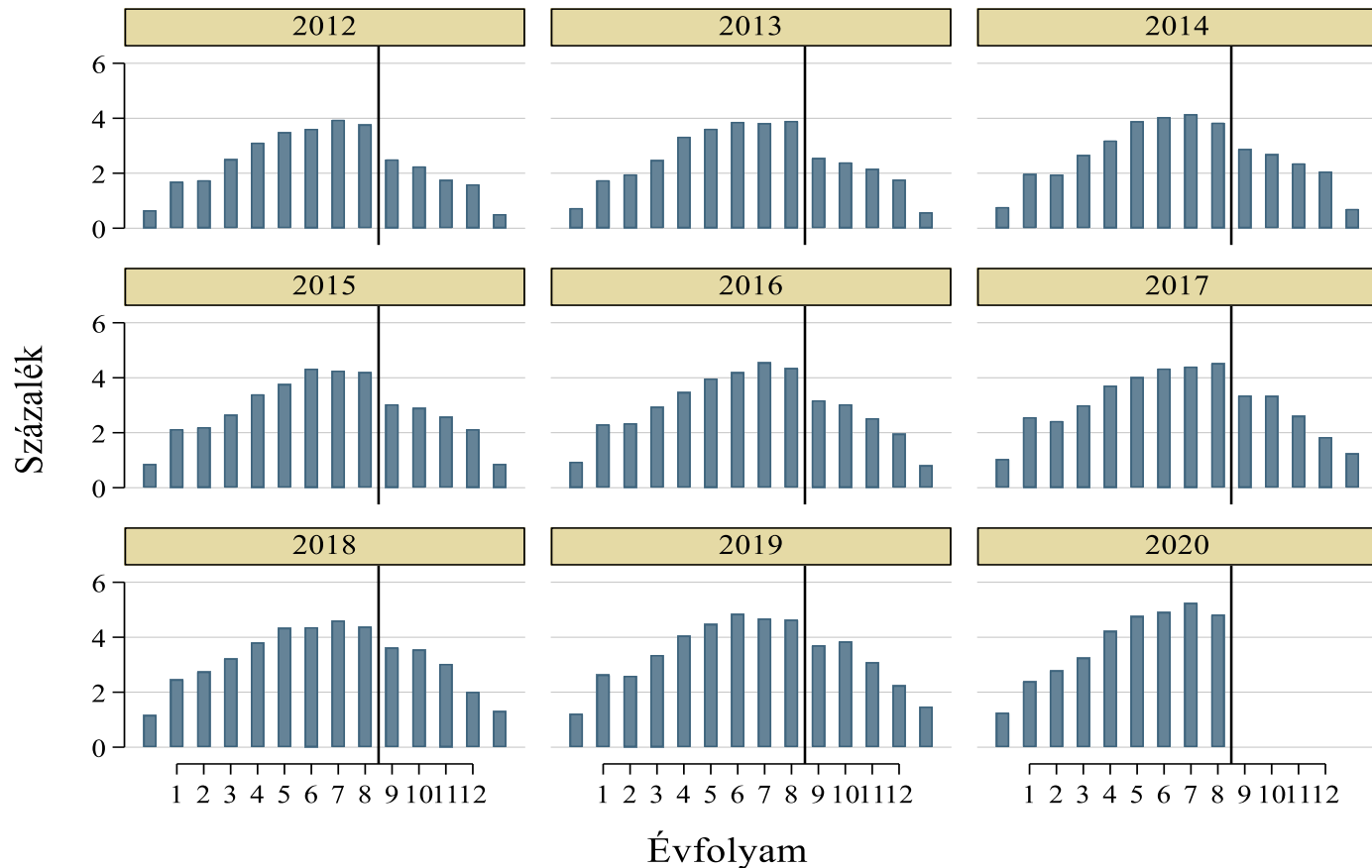

A pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya az elmúlt években folyamatosan emelkedett (bal tengely).

2012 és 2019 között 2,1-ről 3,1 százalékra nőtt az összes tanuló között, míg 44-ről 52 százalékra az SNI tanulók között (jobb tengely).

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.6. indikátor adatai alapján

A pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya évfolyam és év szerint, % (2012-2020)

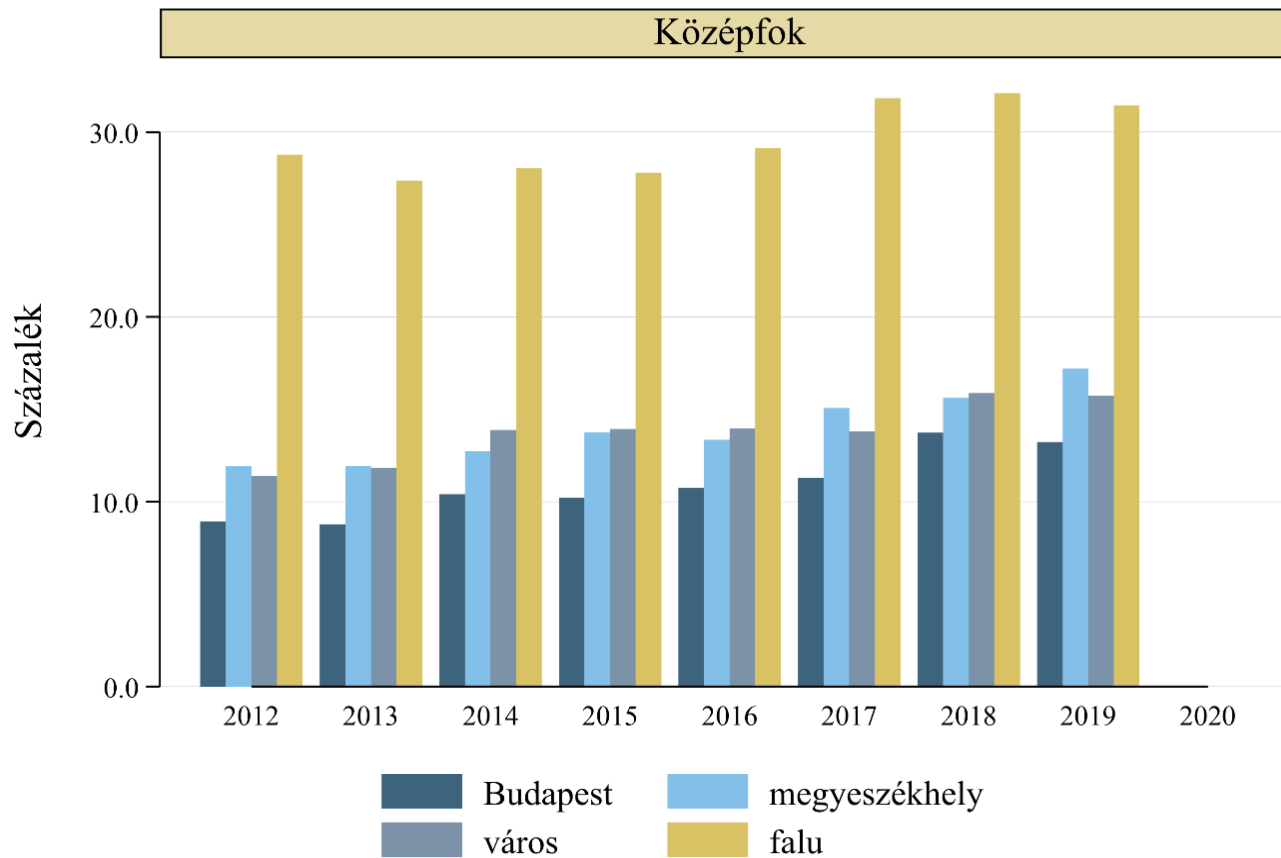
Az általános iskolában, az 1–8. évfolyamig folyamatosan nő a diagnosztizált tanulók aránya.

A 8. és 9. évfolyam közt jelentős a csökkenés.

A középfokú oktatásban részt vevők közül jóval kevesebb tanulót diagnosztizálnak pszichés fejlődési zavarral, mint az alapfokú oktatásban részt vevők közül, vagy a korábban diagnosztizált tanulók nem jutnak be a középfokú képzésbe.

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.6. indikátor adatai alapján

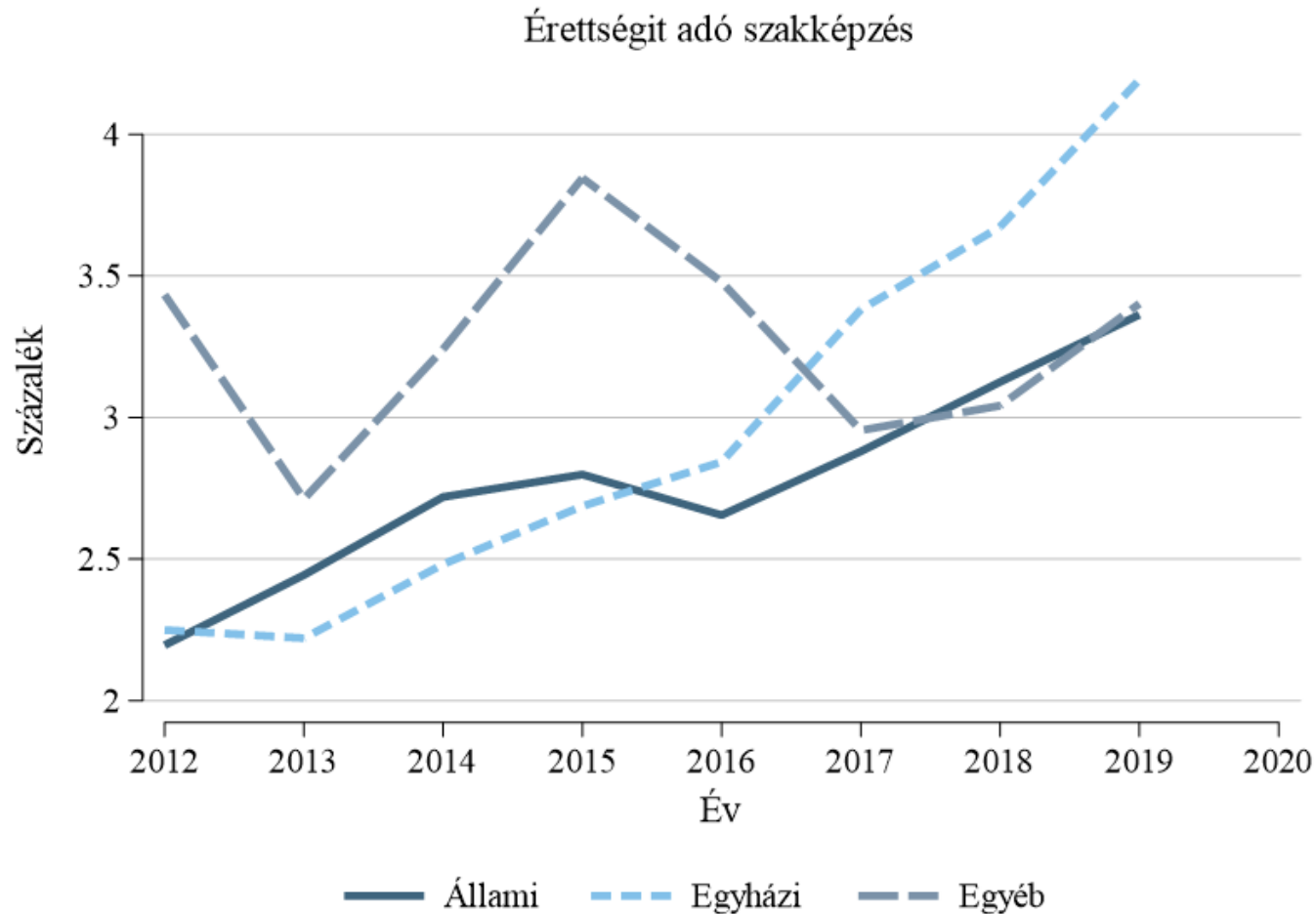
A pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya a középfokú oktatásban településtípus szerint (2012-2019)

A falusi középfokú oktatási intézményekben kimagaslóan nagy a pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya

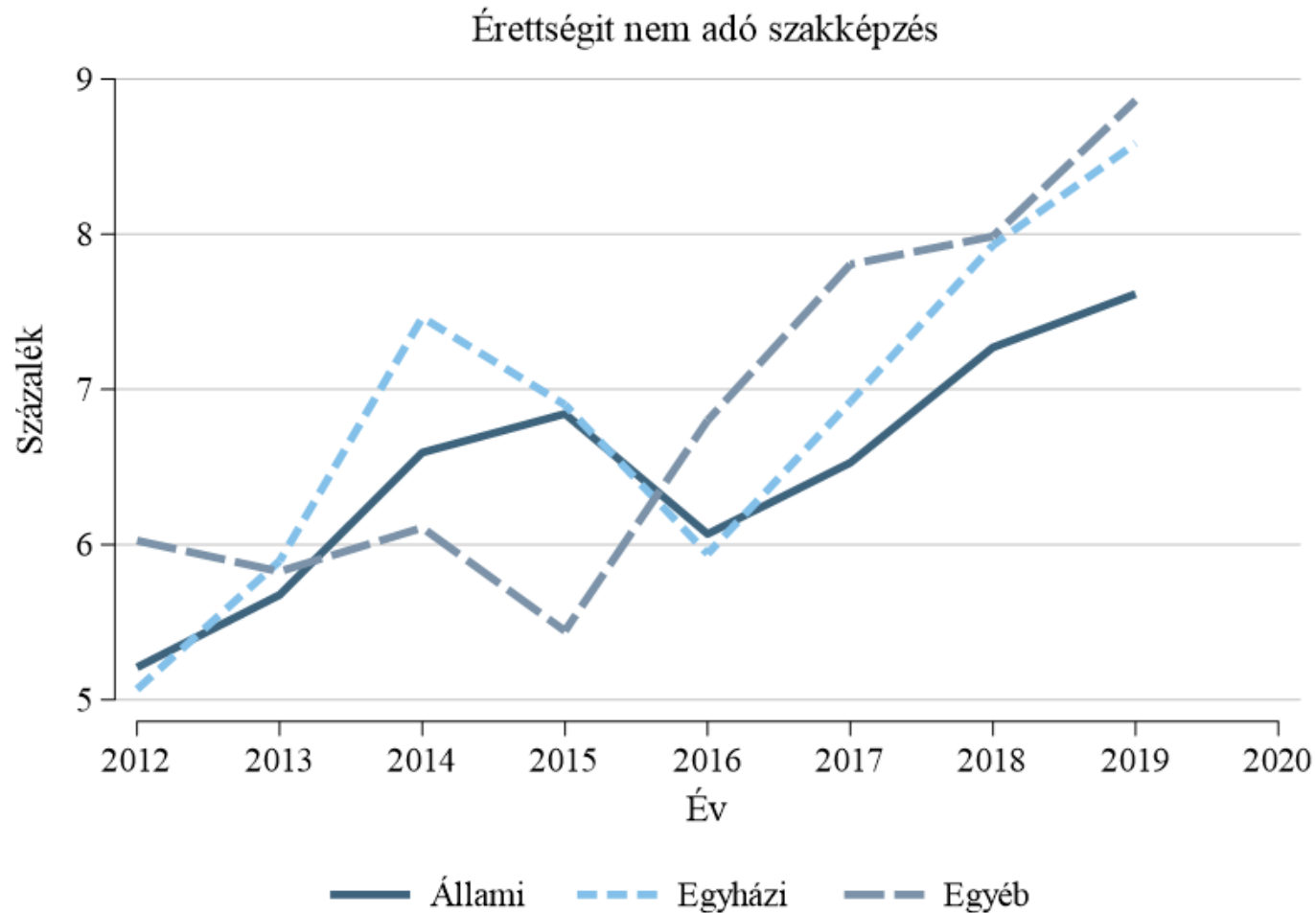
Ez részben összetétel hatás következménye (a falusi középfokú oktatási intézmények jellemzően Híd-programok és érettségit nem adó szakképző intézmények), de ezt figyelembe véve is kimagasló az arány.

A pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya (%) az érettségit adó szakképzésben fenntartó szerint, 2012-2019

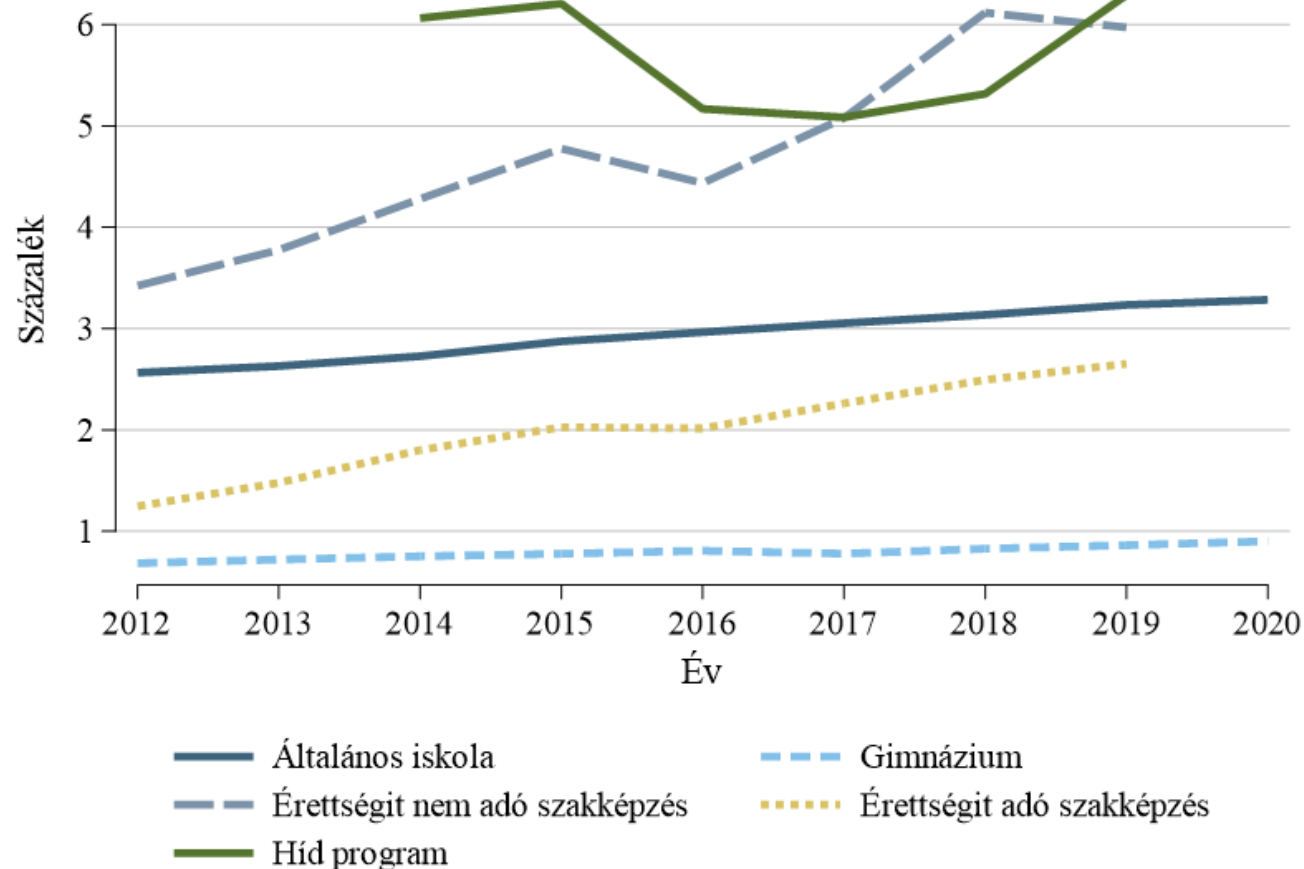
Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.6. indikátor adatai alapján

A pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya (%) az érettségit nem adó szakképzésben fenntartó szerint, 2012-2019

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.6. indikátor adatai alapján

A súlyos tanulási zavarral élő tanulók (diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia) aránya (%) iskolatípus szerint, (2012-2020)

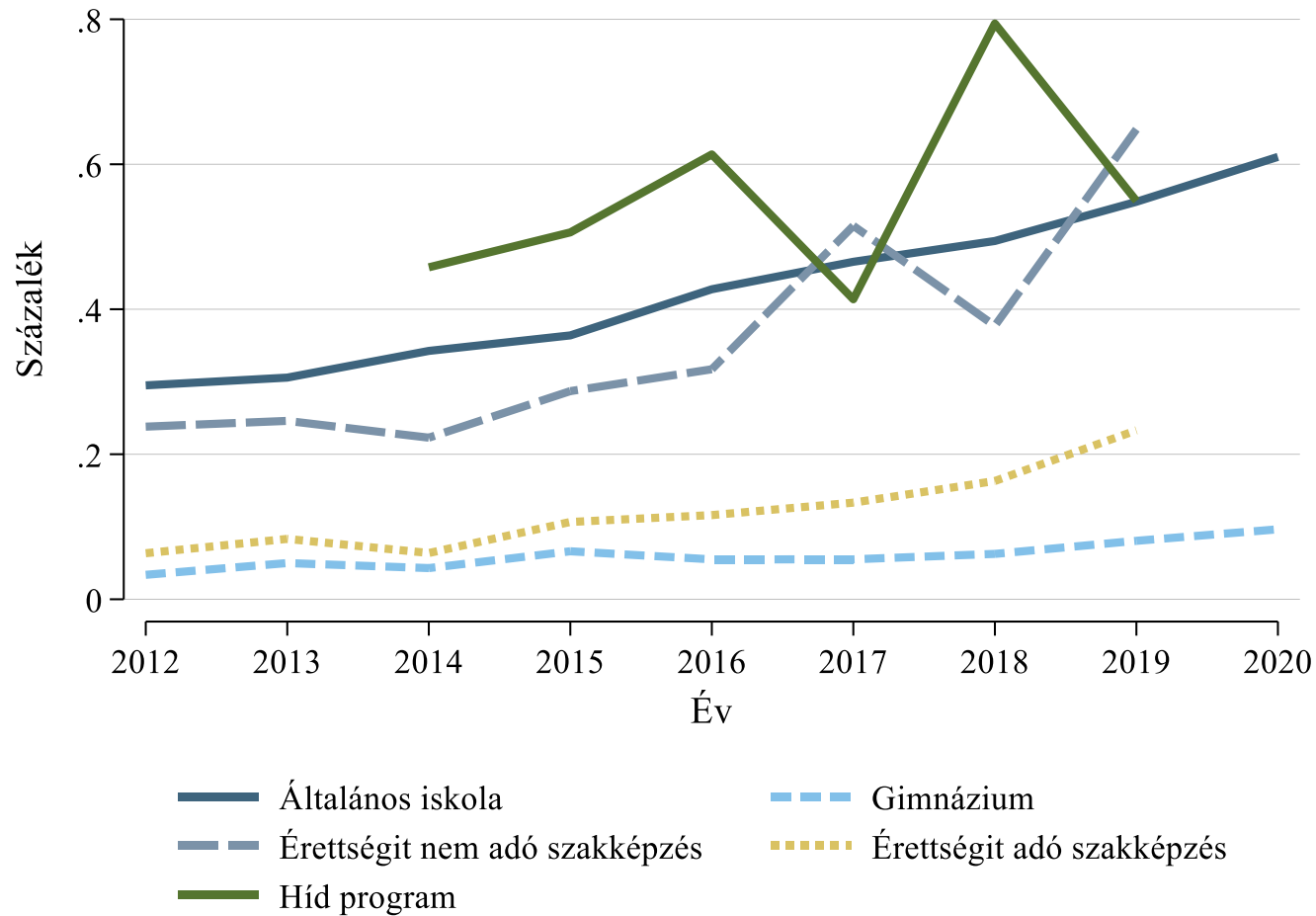

A súlyos tanulási zavarral élő tanulók aránya a Híd programokban és az érettségit nem adó szakképzésben a legnagyobb, az érettségit nem adó szakképzésben az arány csaknem kétszeresére nőtt 200-2019-ig.

A tanulási zavarral élő tanulók jellemzően az érettségit nem adó szakképzésben, illetve a Híd programban tanulnak tovább.

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.6. indikátor adatai alapján

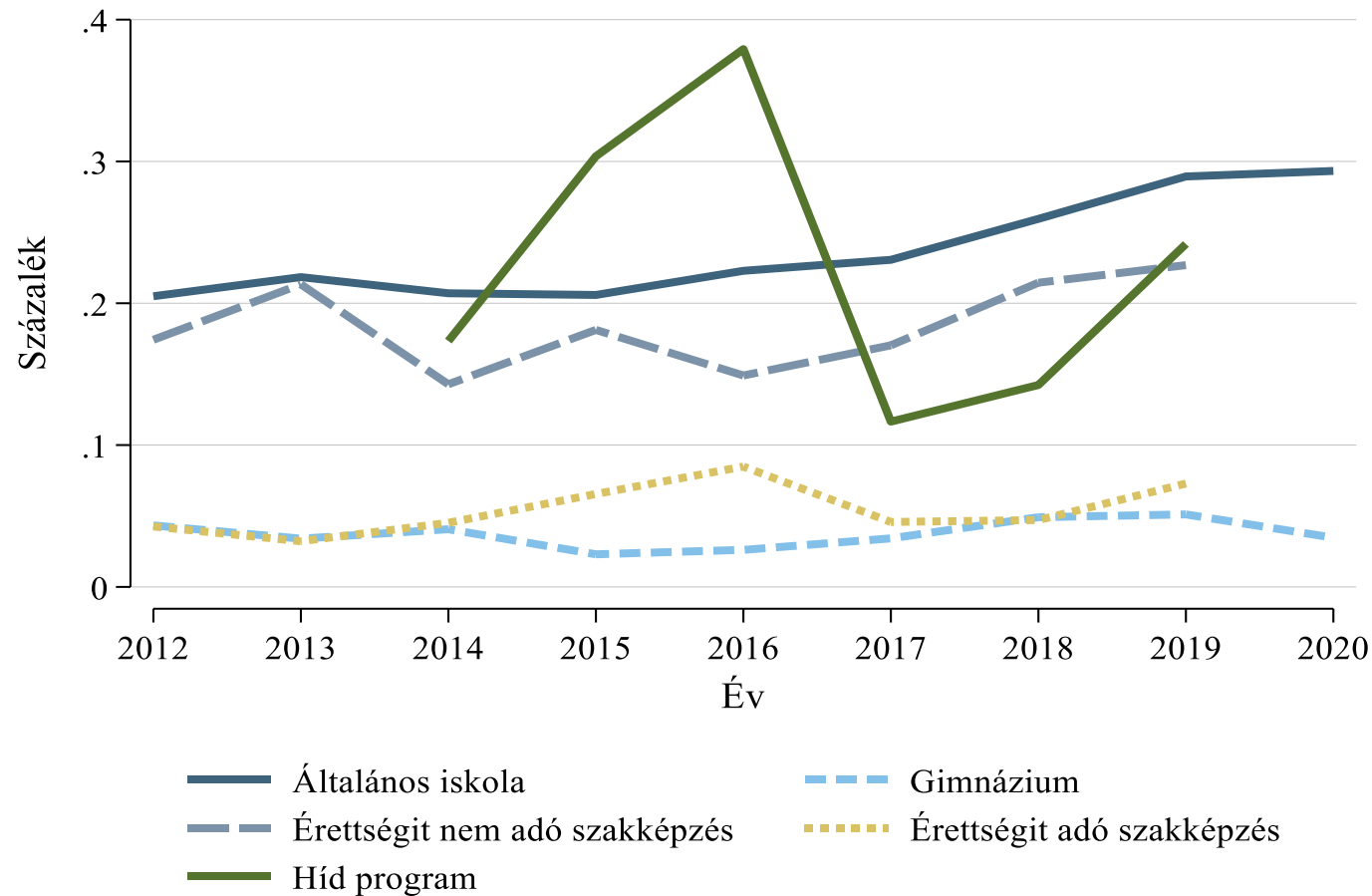
A súlyos figyelemzavarral élő tanulók aránya (%) iskolatípus szerint, összes tanuló (2012-2020)

A súlyos figyelemzavarral élő tanulók aránya az érettségít nem adó szakképzésben és a Híd programokban követte az általános iskolai arányokat.

Forrás: A közoktatás indikátorrendszere 2021, A2.6. indikátor adatai alapján

A súlyos magatartási zavarral élő tanulók aránya (%) iskolatípus szerint, összes tanuló (2012-2020)

A súlyos magatartási zavarral élő tanulók aránya minden középfokú iskolatípusban kisebb az általános iskolai aránynál, a középfokú iskolatípusok közül az érettségit nem adó szakképzésben és a Híd programokban a legnagyobb az arány.

- Az SNI és a pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya növekszik.
- Növekszik az általános iskolás népességben belül is.
- Növekvő arányban tanulnak tovább, elsősorban az érettségit nem adó szakképzésben.
- Míg korábban az érettségit nem adó szakképzésben az SNI diákok nagyobb része gyógypedagógiai tanterv szerint tanult, 2019-re nagyobb részük már integráltan tanult.
- Ez egyre komolyabb pedagógiai problémákat jelenthet, melyre fel kell készíteni a középfokú szakképzésben oktató pedagógusokat.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

 Varga Júlia KRTK KTI

 varga.julia@krtk.hu

 2023. április 21.